aportacions

La nostra Europa del futur

JORDI SOLÉ TURA

Falten set mesos per l'any 2002, l'any del gran canvi de la moneda. Des del del primer de gener de l'any vinent tots els ciutadans i totes les ciutadanes del nostre país deixaran de pagar amb la nostra moneda, la pesseta –instaurada a mitjans del segle XIX i amb nom català: peça petita– i pagaran amb una moneda nova, que es dirà l'euro. Els altres països de la Unió Europea abandonaran també les seves monedes –potser amb retard per part de Gran Bretanya i algun altre país– i tindran l'euro com a moneda única. I uns anys més tard, si tot va bé, la moneda única anirà acompanyada d'una ciutadania única, la ciutadania europea que coexistirà amb les ciutadanies actuals, com l'espanyola i la catalana en el cas nostre.

Aquests passos unificadors crearan una situació totalment nova a tot Europa i, per tant, també a casa nostra. S'acabaran les fronteres europees i es posarà fi, definitivament, a una Europa que durant els segles i ,sobretot, en el segle XX, ha estat el centre de guerres ferotges, de totalitarismes cruels i de mortaldats massives.

Nosaltres també hem tingut guerres, destruccions, totalitarismes i mortaldats i encara en paguem, com qui diu, les conseqüències. De fet, només fa vint i cinc anys que es va acabar la dictadura franquista i ens ha costat molt –i encara ens costa – crear un sistema democràtic segur en un país tan trasbalsat com el nostre. Vull dir amb això que no ens serà fàcil deixar definitivament enrera el nostre passat i encarar-nos clarament amb el futur. Però aixo és el que haurem de fer i farem. La moneda única és el primer gran pas cap a l'espai europeu únic. Després d'aquest primer pas en vindran d'altres i ben aviat entendrem que el nostre paper com a poble s'haurà d'enfocar d'una manera ben distinta a com ho hem fet fins ara.

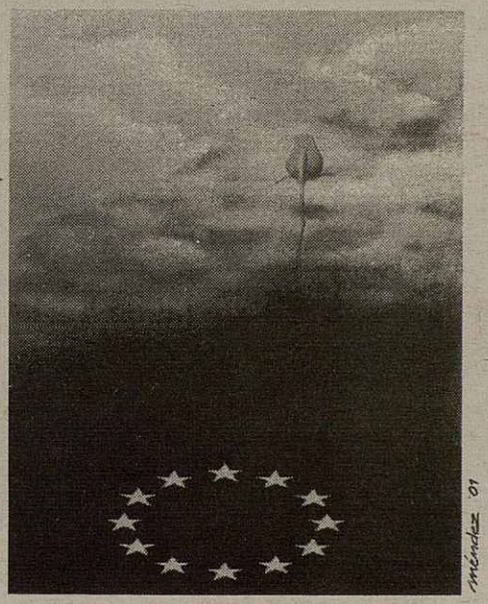

En el cas de Catalunya, per exemple, el nostre problema serà com ens projectarem cap a un futur que no podrem ni haurem de recórrer en solitari. La nostra capacitat d'acció en el terreny de la nova Europa dependrà de la nostra capacitat d'entendre'ns amb els veïns de l'Espanya, de la França i de la Itàlia actuals, de la nostra acció per liderar, juntament amb altres, projectes col·lectius, iniciatives novedoses i programes culturals integradors. En la nova Europa res no ens serà més negatiu i retrògrad que tancar-nos en nosaltres mateixos en nom de sobiranies irreals o d'aïllaments històrics, perquè només aniran endavant les societats que mirin cap el futur, que presentin projectes creadors i fomentin la cooperació plural. I quan dic "nosaltres" parlo també del paper fonamental que hauran de tenir les nostres ciutats i els nostres pobles, o sigui, la Catalunya real. De la seva capacitat creadora, de la seva empenta col·lectiva, de la seva solidaritat, dependran el futur i l'èxit de les seves accions conjuntes. Aquells que es tanquin a casa seva, aquells que es creguin portadors únics de la veritat, aquells que creguin que les races, les cultures o les llengües divideixen les persones i els pobles entre bons i dolents estan condemnats al fracàs.

Tot això serà viscut de manera molt diferent per les diverses generacions. Les generacions més joves creixeran ja en una Europa cada vegada més unida i entendran la unificació com un procés normal. Les generacions anteriors tindran un peu en el futur i un altre en el passat immediat. I les generacions més grans potser tindran més dificultats per entendre el procés però ben aviat respiraran el nou aire com un alliberament de tants malsons i tantes tragèdies històriques. Mollet serà, afortunadament, un dels protagonistes d'aquest futur, amb una condició: que ja des d'ara tots els ciutadans i totes les ciutadanes es preparin per mirar endavant i no aturar-se en els greuges del passat. I sobretot, que tothom tingui clar que Mollet és una part d'un moviment format per moltes més parts però que no pot prescindir de cap. El pais, la ciutat, el poble, la persona que s'aturin en nom de resistències i baralles del passat es quedaran només en això, en el passat, just en el moment que s'obrirà un gran capitol del futur.

Jordi Solé Tura és fill de Mollet, ponent de la Constitució Espanyola, exministre, exdiputat socialista i membre del Consell d'Europa